

A portrait of a middle-aged man with short dark hair, wearing a blue batik shirt with white and gold patterns. He is standing against a white background.

[illegible]

3. ฐานเรียนรู้ จำนวน....5.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีฐานการเรียนรู้จำนวน 6 ฐาน กำหนดโดยคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอ เพื่อเป็นฐานสำหรับเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในแปลงกิจกรรมการเกษตรของตนเอง ดังนี้

3.1 ฐานการเรียนรู้ที่ 1 : การลดต้นทุนการผลิตข้าว ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ เป็นศูนย์เด่นในด้านข้าว จึงเน้นลดต้นทุนการผลิตตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม จนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

3.2 ฐานการเรียนรู้ที่ 2 : การปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยใช้ประโยชน์จากปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในแปลงของตนเองให้มากที่สุด ตั้งแต่เตรียมดินต้องไม่เผาตอซัง ใช้วิธีไถกลบ และใช้น้ำหมักชีวภาพด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.2 ผสมในขั้นตอนการเตรียมแปลง เพื่อเป็นการหมักเพิ่มจุลินทรีย์ในดิน รวมถึงการนำดินไปตรวจวิเคราะห์หาธาตุอาหารในดิน เพื่อใส่ปุ๋ยตามค่าที่เหมาะสมกับความต้องการของข้าว โดยมีเทคนิคในฐานเรียนรู้ คือ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ

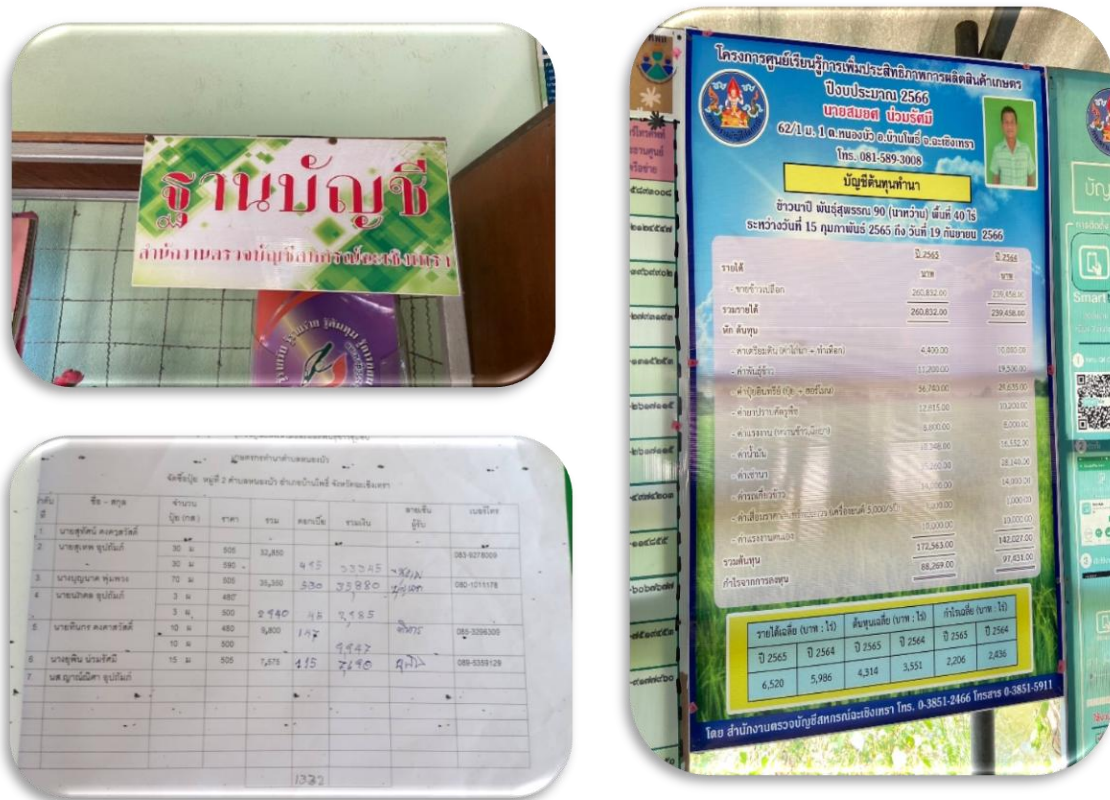
จากสารเร่งซูเปอร์พด.2 โดยใช้เศษปลา ใส่ในถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร ปริมาณ 3 ส่วน ใส่กากน้ำตาล 1 ส่วน และ สารเร่งซูเปอร์ พด.2 จำนวน 2 ชอง หมักทิ้งไว้ 1 เดือน หลังจากนั้น จึงนำไปใส่เกลลอนแล้วเจาะรู 2 รู แล้วนำไปวางไว้บนลูกทุบ แล้วให้น้ำหมักหยดลงไปในดินแล้ว คลุกเคล้าหมักลงไปในดิน

3.3 ฐานการเรียนรู้ที่ 3 : การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ การผลิตขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา เพื่อใช้ในกิจกรรม การเกษตรของตนเอง การแช่เมล็ดพันธุ์ข้าว การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว และเพื่อผลิตขยายเชื้อ ให้แก่เกษตรกรที่สนใจได้นำไปใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยได้เรียนรู้วิธีการทำขยายเชื้อและลง มือปฏิบัติ รวมถึงการผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง น้ำส้มควันไม้ เพื่อลดอัตราการใช้สารเคมีและเป็นการลดต้นทุนการผลิต

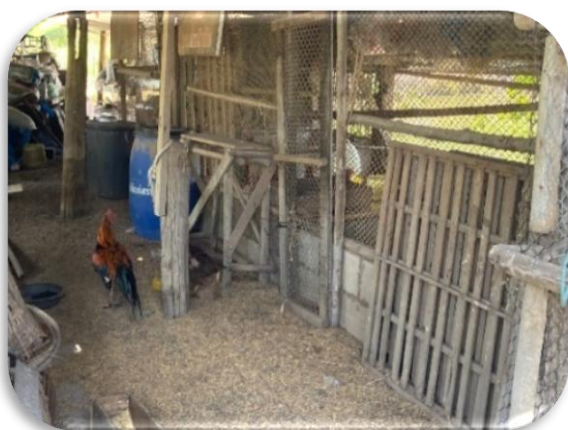

3.4 ฐานการเรียนรู้ที่ 4 : การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม เกษตรกรต้นแบบมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง และเมื่อได้รับองค์ความรู้เพิ่มเติมจึงจัดทำบัญชีฟาร์ม เพื่อทราบถึงข้อมูลในกิจกรรมการเกษตรของตนเองในรูปแบบตัวเงิน ทำให้สามารถแก้ปัญหา ตลอดจนหาแนวทางการลดต้นทุนการผลิต จนปัจจุบันประสบความสำเร็จ และได้รับคำแนะนำในการจัดทำบัญชีฟาร์มอย่างถูกต้องจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงสามารถถ่ายทอดและส่งเสริมให้ผู้ที่สนใจสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัดและอดออมจะได้นำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแปลงของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

3.5 ฐานการเรียนรู้ที่ 5 : เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรต้นแบบ มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการเกษตรโดยยึดหลักสายกลาง โดยใช้หลัก 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งต้องมีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการทำเกษตรอย่างพอเพียง ได้แก่ ทำนา ปลูกไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร เลี้ยงสัตว์ ประมง และไม้ใช้สอย โดยปรับพื้นที่ให้มีแหล่งน้ำ บ่อพักน้ำ เพื่อบริหารจัดการน้ำสำหรับใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอ บริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตรโดยใช้ที่ดิน ปัจจัยการผลิต และใช้แรงงานอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อม และศัตรูพืช ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการบริโภค เมื่อเหลือจากการบริโภคจึงจำหน่าย ยกระดับรายได้เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่มั่นคง โดยมีสินค้าหลัก ได้แก่ ข้าว ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมการข้าว นอกจากนั้น

ยังมีการปลูกไม้ผล ได้แก่ กล้วย มะม่วง กระท้อน ชมพู พืชผัก ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก มะเขือ ตะไคร้ ข่า พืชสมุนไพร ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลา ดุก ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงไก่

4. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....9.....หลักสูตร ประกอบด้วย

4.1 หลักสูตรหลัก จำนวน3..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การลดต้นทุนการผลิตข้าว/การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
- 2) การผลิตขยายและใช้สารชีวภัณฑ์
- 3) การปรับปรุงบำรุงดิน

4.2 หลักสูตรบังคับ จำนวน3..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) เศรษฐกิจพอเพียง
- 2) เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน
- 3) การเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้ (ประมง/ปศุสัตว์)

4.3 หลักสูตรเสริม จำนวน3..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม
- 2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 3) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

4.4 หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน 1 หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

- หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิตข้าว/การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เกษตรกรต้นแบบ นายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นศูนย์เด่นในด้านข้าว จึงเน้นลดต้นทุนการผลิตตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม จนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ โดยมีเทคนิคในฐานเรียนรู้ ดังนี้

- 1) การเตรียมดิน ด้วยการไถกลบตอซัง และการผสมน้ำหมักไปพร้อมกับการทบดิน
- 2) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยการใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี เรียวยาว เมล็ดสมบูรณ์ อัตราการไถการงอก มากกว่า ร้อยละ 80 และจึงนำไปข้าวไปแช่ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ 25 กิโลกรัม/ไร่
- 3) การปลูก/หว่านข้าว นำน้ำเข้าแปลงนาเพื่อล้างหน้าดินอีก 1 ครั้ง แช่ทิ้งไว้ 1 คืน เพื่อกำจัดเพลี้ยไฟสามารถลดการใช้สารเคมีได้
- 3) การกำจัดวัชพืช ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ ปล่อน้ำเข้าแปลงนาปรับระดับน้ำให้เหมาะสมกับอายุข้าว ปล่อน้ำไว้ 15 – 20 วัน
- 4) การใส่ปุ๋ย เก็บตัวอย่างดินเพื่อนตรวจวิเคราะห์ดินก่อน และจึงใช้ปุ๋ยแม่สูตร 46-0-0 ปริมาณ 11 กิโลกรัม แม่ปุ๋ยสูตร 18-46-0 ปริมาณ 5 กิโลกรัม และ แม่ปุ๋ยสูตร 0-0-60 ปริมาณ 2 กิโลกรัม โดยครั้งแรกใส่ปุ๋ย ปริมาณ 20 กิโลกรัม/ไร่ และครั้งที่ ปริมาณ 25 กิโลกรัม/ไร่
- 5) การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว โดยใช้สารชีวภัณฑ์ ฮอโมนไข่ และน้ำส้มควันไม้ ร่วมกับการควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM)
- 6) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวในช่วงที่อายุข้าวเหมาะสม จะทำให้ได้ข้าวที่มีคุณภาพ ผลผลิตมาก สามารถจำหน่ายให้แก่โรงสี เก็บไว้ทำเมล็ดพันธุ์ และใช้บริโภคในครัวเรือน

5. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

จากการประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับอำเภอ และเครือข่าย ร่วมกับเกษตรอำเภอ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ ร่วมกัน วิเคราะห์ สถานการณ์ และกำหนดแนวทาง แผนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนา ศพก. ทำให้สามารถได้แผน ราย ศพก. รายละเอียด ดังนี้

ภาคผนวก 3.2

แผนราย ศพก.

แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ...บ้านโพธิ์..... จังหวัด...ฉะเชิงเทรา..... ประจำปีงบประมาณ 2568

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ ...นายสมยศ..นามรค์มี.. สินค้าหลัก ...ข้าว.....

จุดเด่น...1) ลดต้นทุนการผลิต...2) ลดการใช้สารเคมี...3) การใช้สารชีวภัณฑ์.....

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ค.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
1. การเตรียมการ																
-ประชุมหารือคณะกรรมการ ศพก.และเครือข่าย																
-ร่วมกันวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา ศพก.																
- กำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน																
- พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้																
2.การพัฒนาศักยภาพ ศพก.																
2.1 การปรับปรุงฐานเรียนรู้																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การลดต้นทุนการผลิต	1	ฐาน														
* การเตรียมดิน การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว ด้วยการใส่สาร PGP-H-2 การปลูกหว่านข้าว																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การปรับปรุงบำรุงดิน	1	ฐาน														
* นำหมักชีวภาพจากสารเร่งจุลินทรีย์ พด.2																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์	1	ฐาน														
* การผลิตขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง น้ำส้มควันไม้ ฮอว์โมนไข่																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม	1	ฐาน														
* เพื่อทราบถึงข้อมูลและแนวทางในการบริหารจัดการแปลง																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	1	ฐาน														
* เลี้ยงสัตว์ ประมง และไม้ใช้สอย																
2.2 การปรับปรุงแปลงเรียนรู้ เรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว/การเพิ่มคุณภาพการผลิตข้าว	1	เรื่อง														

- การเตรียมดิน คัดเลือกเมล็ดข้าวพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด) สารรองการระบาดของศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ ควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) การใช้เทคโนโลยี/โดรน/แท็บเล็ต/เครื่องฉีดพ่น/เครื่องอัดพอง การใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR														
2.3 การปรับปรุง/จัดทำข้อมูลประจำ ศพก.	1	เรื่อง												
- ข้อมูลพื้นฐานชุมชน														
- ข้อมูลวิชาการ														
- ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร														
2.4 พัฒนาศูนย์เครือข่าย														
- คัดเลือก/รับรองศูนย์เครือข่าย														
- วิเคราะห์ศูนย์เครือข่าย														
- ปรับปรุง/พัฒนา ฯลฯ														
2.5 คณะกรรมการ ศพก.														
- ประชุมคณะกรรมการ ศพก.	4	ครั้ง												
- ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงหลังผ่าน														
การถ่ายทอดเทคโนโลยี														
3. การให้บริการของ ศพก.														
3.1 การให้บริการข้อมูล ข่าวสาร	12	ครั้ง												
3.2 การให้บริการด้านการเกษตร														
3.3 Field Day	1	ครั้ง												
- เตรียมการก่อนจัดงาน														
* ประชาสัมพันธ์														
* เตรียมสถานที่/วัสดุอุปกรณ์														
* เตรียมเกษตรกร														
* นิเทศการ														
* ประสานการสนับสนุนหน่วยงาน														
- ดำเนินงานจัดงาน														
- สรุปผล														
3.4 การแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียน	-	ครั้ง												
4. การอบรมเกษตรกร														
- การอบรมเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ของ ศพก. ตลอดจนผู้ดูแลติดตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร	3/10	ครั้ง/ราย												
- สรุปผลการอบรม														
5. พัฒนาศักยภาพ														
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองและสมาชิก	4	ครั้ง												
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน														
6.1 การรายงานความก้าวหน้า														
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน														

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

1.1 แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

1) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นผู้นำของกลุ่มเกษตรกร รวมถึงเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ จึงได้เข้าไปส่งเสริมความรู้ในพื้นที่และแนะนำให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความเข้มแข็ง รับความรู้ และรองรับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในปี พ.ศ. 2559 โดยมีนายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นผู้นำ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำึงถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

2) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

นายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ตำบลหนองบัว โดยมีพื้นที่ทำนาจำนวน 44 ไร่ ในอดีตมักประสบปัญหาขาดเงินทุนในการทำนา ขาดความรู้ในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชระบาด น้ำในการทำนาขาดแคลน ราคาผลผลิตตกต่ำ ขาดอำนาจในการต่อรอง ปัจจัยการผลิตราคาสูง โดยเฉพาะปัญหาดินเค็มบริเวณพื้นที่ทำการเกษตร นายสมยศ น่วมรัมย์ จึงได้ศึกษา และนำความรู้ที่ได้จากการอบรม มาศึกษาพัฒนาเพื่อนำปฏิบัติในแปลงนาของตนเอง จนได้แนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องดินเค็ม รวมถึงการพัฒนาการทำนาประณีต จนได้เป็นแปลงต้นแบบของกรมการข้าวรายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

3) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

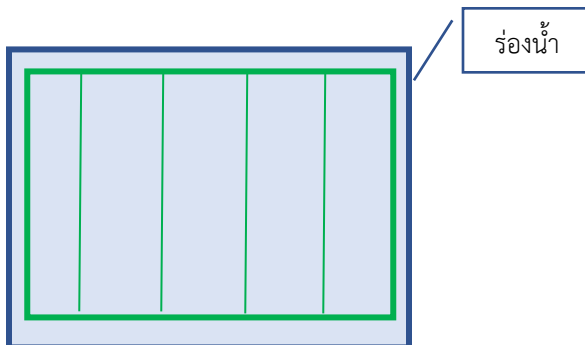
นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ในด้านการปรับสภาพดินเค็มในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง เนื่องจากพื้นที่ของตำบลหนองบัวเป็นทะเลเก่า ทำให้มีปัญหาด้านดินเค็มสะสม ประกอบกับในปัจจุบันมีปัญหาเรื่องน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่ทางการเกษตร เกษตรกรต้นแบบจึงมีวิธีในการปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใส่ปูน

มาร์ล การปลูกถั่วพรี เพื่อปรับปรุงดินในเบื้องต้น หลังจากนั้นจะทำการล้างหน้าดิน 1 ครั้ง ก่อนจะปลูกข้าว และใช้วิธีสังเกตพื้นที่ถั่วน้ำเป็นสีใส = ดินเปรี้ยว และถั่วน้ำเป็นสีสนิม = ดินเค็ม และเมื่อตีเทือกเสร็จจะปล่อยน้ำเก่าทิ้ง และนำน้ำใหม่ (น้ำจากคลองชลประทาน) เข้าแปลงนาทันที โดยทำต่อเนื่องมามากกว่า 5 ปี นอกจากนั้น เกษตรกรต้นแบบสามารถผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี และผลิตข้าวที่มีคุณภาพปลอดภัยสู่ท้องตลาด อีกทั้งยังสามารถผลิต น้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ลดต้นทุนการผลิต จัดหาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย พันธุ์ข้าว ให้แก่เกษตรกรในชุมชน รวมถึง เป็นศูนย์กลางให้หน่วยงานต่าง ๆ มาถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เป็นจุดสาธิตด้านการเกษตร จึงได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เช่น กรมการข้าว สำนักงานเกษตรอำเภอ งบประมาณจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน และโครงการตามมาตรการของรัฐ เป็นต้น

4) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน ขั้นตอนการเตรียมดินเป็นขั้นตอนสำคัญของการเพาะปลูกข้าว เกษตรกรต้นแบบจึงได้มีการนำเทคโนโลยีบวกกับองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเกษตรของตนเอง ดังนี้

การเตรียมดิน

- 1) ไถกลบตอซัง เพื่อไถกลบวัชพืชเศษซากพืชที่มีอยู่ในนา นำน้ำเข้าแปลงแช่น้ำให้ท่วม 1 สัปดาห์
- 2) ซึ่งก่อนจะทำการเตรียมดินนั้น เกษตรกรต้นแบบได้มีการผลิตน้ำหมักด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.2 โดยใช้เศษปลา ใส่ในถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร ปริมาณ 3 ส่วน ใส่กากน้ำตาล 1 ส่วน และ สารเร่งซูเปอร์ พด.2 จำนวน 2 ชอง หมักทิ้งไว้ 1 เดือน
- 3) นำรถแทรกเตอร์ใส่อุปกรณ์ลงในแปลงเพื่อป่นดินให้แตก หลังจากนั้นใช้รถไถเดินตามใส่ อุปกรณ์เพื่อทุบดินเพื่อให้วัชพืชจมลงไปดิน โดยขั้นตอนนี้เกษตรกรต้นแบบจะนำน้ำหมักที่ผลิตด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.2 ใส่แกลลอนเจาะรู 2 รู แล้วนำไปวางไว้บนลูกทุบ เพื่อให้ น้ำหมักหยดลงดินพร้อมกับที่ทุบดิน
- 4) ใช้รถไถเดินตามทำเทือก โดยใช้อุปกรณ์กระดานในการลูบเทือกให้หน้าดินเรียบ ซึ่งจะทำให้ ข้าวขึ้นสม่ำเสมอ
- 5) ซักร่องน้ำบริเวณรอบแปลงนา และภายในแปลง จำนวน 4 ร่อง เพื่อเป็นการสร้างทางระบาย น้ำในแปลงนา

โดยในขั้นตอนทำให้ข้าวขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น สามารถลดต้นทุนในขั้นตอนนี้ จาก 600 บาท เป็น 500 บาท ต่อไร่

5) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การเตรียมเมล็ดพันธุ์

- 1) ข้าวพันธุ์ กข49 ที่ได้รับมาจากศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทราหรือที่เก็บเมล็ดพันธุ์เอง จะเป็นข้าวที่มีลักษณะ เมล็ดยาว สมบูรณ์ ความงอกมากกว่า 80% ขึ้นไป
 - 2) นำข้าวพันธุ์ดี กข49 ข้าว 15 กิโลกรัม จำนวน 6 ถุง ใส่ในถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร เติมน้ำให้ท่วมข้าว หลังจากนั้นใส่ผงหัวเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดผง ปริมาณ 10 เหยาะ แช่ข้าวทิ้งไว้ 1 คืน
 - 3) นำข้าวที่แช่แล้วออกจากถัง และรดน้ำช่วงเช้า และเย็น จำนวน 2 วัน เพื่อลดอุณหภูมิข้าว และเพิ่มความงอกของข้าว หลังจากนั้นต้องนำไปหว่านทันที
- ซึ่งกระบวนการนี้ทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่แข็งแรงมากขึ้นจากที่เคยใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 30 กิโลกรัม/ไร่ ปัจจุบันใช้ 25 กิโลกรัม/ไร่ ทำให้ลดต้นทุนการใช้เมล็ดพันธุ์พร้อมค่าจ้างหว่านจาก 540 บาท/ไร่ เหลือ 480 บาท/ไร่

การใส่ปุ๋ยเคมี

- 1) นำดินในแปลงนาตรวจวิเคราะห์ดิน ก่อนจะทำการเพาะปลูก แล้วจึงใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - 2) ใช้ปุ๋ยแม่มสูตร 46-0-0 ปริมาณ 11 กิโลกรัม แม่ปุ๋ยสูตร 18-46-0 ปริมาณ 5 กิโลกรัม และ แม่ปุ๋ยสูตร 0-0-60 ปริมาณ 2 กิโลกรัม การใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อให้ตรงกับความต้องการของพืชและความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่เพาะปลูก โดยรอบแรกจะใส่ปุ๋ยที่ผสมแล้ว ปริมาณ 20 กิโลกรัม/ไร่
 - 3) เมื่อข้าวอายุ 55 – 60 วัน จึงใส่ปุ๋ยรอบที่ 2 ปริมาณ 25 กิโลกรัม/ไร่
- ซึ่งกระบวนการนี้ทำให้ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีรวมทั้งค่าจ้างหว่าน 2 ครั้ง จาก 780 บาท/ไร่ เป็น 500 บาท/ไร่

2. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

2.1 สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

- 1) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....3.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 1.1) ...ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....44.....(ไร่-งาน-วา)
 - 1.2) ...กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....0.5.....(ไร่-งาน-วา)
 - 1.3) ...มะม่วง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....0.5.....(ไร่-งาน-วา)
- 2) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....1.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 2.1)ปลาเบญจพรรณ..... จำนวน.....500.....(หน่วย...ตัว...)
 - 2.2) จำนวน.....(หน่วย.....)
 - 2.3) จำนวน.....(หน่วย.....)
- 3) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....1.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 3.1)ไก่ไข่..... จำนวน.....30.....(ตัว)

- 3.2) จำนวน..... (ตัว)
- 3.3) จำนวน..... (ตัว)
- 4) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย
- 4.1) จำนวน.....(หน่วย.....)
- 4.2) จำนวน.....(หน่วย.....)
- 4.3) จำนวน.....(หน่วย.....)
- 2.2 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)
- 1) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
1.1) ค่าเช่าที่ดิน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	เป็นเงิน	1,000	บาท/ไร่
1.2) ค่าเตรียมดิน (ค่าไถนา + ทำเทือก)	เป็นเงิน	500	บาท/ไร่
1.3) ค่าเมล็ดพันธุ์ 25 กก./ไร่ และค่าจ้างหว่าน	เป็นเงิน	480	บาท/ไร่
1.4) ค่าปุ๋ยเคมีและจ้างหว่าน 2 ครั้ง	เป็นเงิน	500	บาท/ไร่
1.5) ค่าสารเคมีคุม - ฆ่า วัชพืชและค่าจ้างฉีดพ่น 2 ครั้ง	เป็นเงิน	240	บาท/ไร่
1.6) ค่ายาฆ่าแมลง และค่าจ้างฉีดพ่น **กรณีพบ	เป็นเงิน	105	บาท/ไร่
1.7) ค่าฮอร์โมน	เป็นเงิน	120	บาท/ไร่
1.8) ค่าเก็บเกี่ยว - นวด	เป็นเงิน	350	บาท/ไร่
1.9) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	เป็นเงิน	600	บาท/ไร่
- (สูบน้ำ เครื่องฉีดพ่น รถไถ)
- รวมต้นทุนการผลิต 3,895 บาท/ไร่
- รายได้ 6,520 บาท/ไร่
- 2.3 รายได้ของเกษตรกรรกรต้นแบบ มีดังนี้
- 1) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ 1) การอัดฟาง 2) จำหน่ายไข่ไก่
- เฉลี่ยรายได้วันละ 700 บาท/วัน
- 2) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ 1) รับจ้างอัดฟาง 2) จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เช่น กลั้ว มะม่วง
- เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ 800 บาท/สัปดาห์
- 3) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ 1) จำหน่ายปลาเบญจพรรณ
- เฉลี่ยรายได้เดือนละ 300 บาท/เดือน
- 4) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ 1) ข้าวนาปี 2) ข้าวนาปรัง
- เฉลี่ยรายได้ปีละ 260,000 บาท/ปี

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เป็นการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม และทำให้ทรัพยากรนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ที่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ได้อย่างเหมาะสม ไม่มากเกินไปหรือน้อยไป ท้ายสุดคือการพึ่งตัวเองให้ได้มากที่สุด และส่งต่อความรู้ให้กับผู้สนใจ สามารถผลิตปุ๋ยหมักและน้ำสกัดชีวภาพใช้ในการเกษตรอินทรีย์ ช่วยให้การย่อยสลายสารอินทรีย์ที่รวมถึงซากพืช ซากสัตว์และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำสกัดชีวภาพ นอกจากนี้ยังช่วยในการปรับปรุงโครงสร้างของดิน ส่งเสริมการละลายธาตุอาหารพืชใช้ประโยชน์ไม่ได้ไปอยู่ในรูปที่พืชนำมาเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม การปลูก ผักยกแคร่ พัฒนาคุณภาพการปลูกพืชผักสวนครัวทั้งในครัวเรือน และการประกอบอาชีพเกษตรกรให้ดีขึ้น โดยใช้ปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นประโยชน์ในด้านการปลูกพืชผัก การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การนำน้ำหมักชีวภาพไปใช้ในการทำการเกษตร รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้เรื่องการทำเกษตรผสมผสาน

3. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

3.1 เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ มีการลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้ปุ๋ย อินทรีย์ผลิตน้ำหมักชีวภาพ รวมถึงการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี เป็นการดำเนินการด้านการเกษตรที่ ผสมผสานการพัฒนา 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านสังคม เศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการ รักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

BCG Value Chain	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
B (Bio-Economy) เศรษฐกิจชีวภาพ	- ส่งเสริมให้ความรู้แก่ เกษตรกร เช่น การผลิตและ ใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี การผลิต ข้าวตามมาตรฐาน GAP การ บริหารจัดการตามแนวทาง โรงเรียนเกษตรกร การจัดทำ บัญชีครัวเรือน การใช้ เทคโนโลยี/เครื่องมือ เครื่องจักร เป็นต้น	- การสร้างอัตลักษณ์ เรื่องราว (Story) ให้แก่ กลุ่ม - การใช้เทคโนโลยีการ ผลิต เช่น เครื่องหยอด ข้าว	- ประชาสัมพันธ์ผ่านเพจ เฟซบุ๊ก และช่องยูทูป
	- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม จัดตั้ง กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวตำบล หนองบัว	- การผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ ดี	
	- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพของพื้นที่	- พัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้ สามารถเป็นที่ศึกษา ดู งานได้	- เชื่อมโยงให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ อำเภอบ้านโพธิ์
	- ยกระดับการผลิตข้าวสู่ มาตรฐาน GAP (แบบกลุ่ม)	- การแปรรูปเป็นข้าว บรรจุนึ่ง	

C (Circular Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน	- การไหลกลับต่อซัง	- การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการอัดฟางก้อน - การเพาะเลี้ยงเห็ดฟางในตะกร้า	- จัดจำหน่ายให้กับเครือข่ายเกษตรกร และผู้ที่สนใจ
	- การปรับปรุงดินด้วยสารเร่งพด.		
		- การทำปุ๋ยจากวัสดุทางการเกษตรที่เหลือใช้	
G (Green Economy) เศรษฐกิจสีเขียว	- ลดการใช้สารเคมีโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน - การใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช - การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม		

3.2 ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- 1) การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า โดยนำฟางที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวเป็นวัสดุเพาะ นำฟางแช่น้ำไว้ก่อน 1 คืน แล้วนำมารองก้นตะกร้า ใส่ฟางให้สม่ำเสมอ แล้วจึงใส่เชื้อเห็ดฟางลงไป ซึ่งข้อดีของการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า คือ ใช้แรงงานน้อย เคลื่อนย้ายสะดวก เก็บผลผลิตง่าย นอกจากจะบริโภคภายในครัวเรือนได้แล้ว ยังสามารถจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนได้อีกด้วย
- 2) การทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยนำเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีลักษณะแห้งวางกองชั้นล่างสุด ย่ำให้แน่น ทำกองสูง 50 ซม.กว้างไม่เกิน 2 เมตร รดน้ำให้ชุ่ม ชั้นบนโรยด้วยมูลสัตว์ ปริมาณ 1 ใน 5 ส่วนของเศษพืช ทำเป็นชั้น ๆ อย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนกองปุ๋ยสูงไม่เกิน 1.5 เมตร จากนั้นคลุมกองปุ๋ยด้วยฟางข้าว กลับกองให้ทำทุก ๆ 15 วันประมาณ 1 - 2 เดือน ปุ๋ยก็จะย่อยสลายให้นำไปใช้ได้ ซึ่งถือเป็นการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในนาอีกด้วย
- 3) การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน โดยใช้หลายๆวิธีร่วมกันอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้การควบคุมศัตรูพืชมีประสิทธิภาพสูงสุด ประหยัดและปลอดภัย ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม

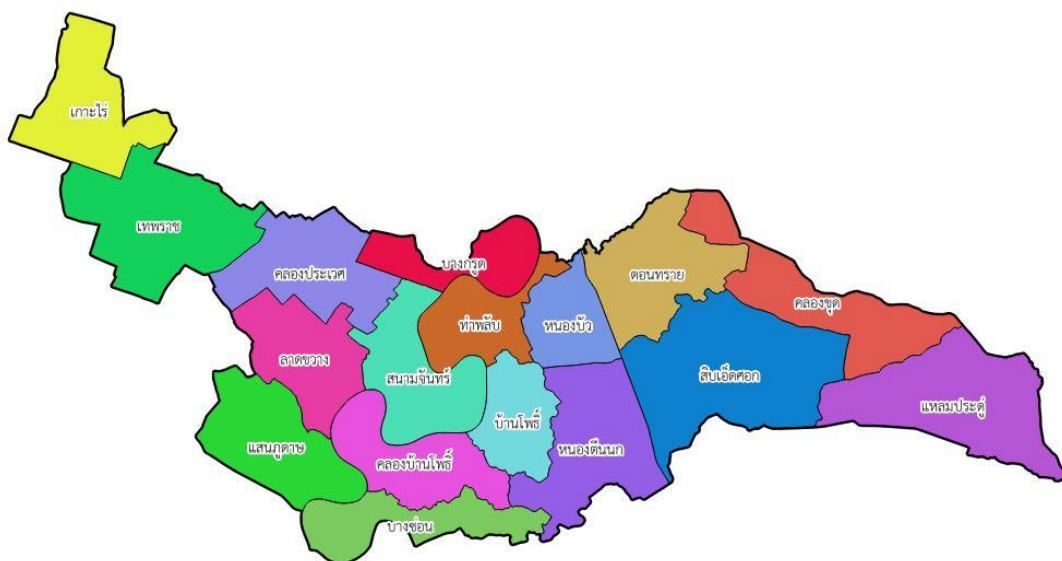

4. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

4.1 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

4.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ มีความรู้พื้นฐานของพื้นที่ คือ อำเภอบ้านโพธิ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด ตัวอำเภอยังห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 14 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 217.59 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 126,202 ไร่ แบ่งเป็นเขตการปกครอง จำนวน 17 ตำบล ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่การเกษตรของ จำนวน 2,223 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวและทำการประมง (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) นายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ตำบลหนองบัว โดยมีพื้นที่ทำนาจำนวน 44 ไร่ ในอดีตมักประสบปัญหาขาดเงินทุนในการทำนา ขาดความรู้ในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชระบาด น้ำในการทำนาขาดแคลน ราคาผลผลิตตกต่ำ ขาดอำนาจในการต่อรอง ปัจจัยการผลิตราคาสูง โดยเฉพาะปัญหาดินเค็มบริเวณพื้นที่ทำการเกษตร นายสมยศ น่วมรัมย์ จึงได้ศึกษา และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาศึกษาพัฒนาเพื่อนำปฏิบัติในแปลงนาของตนเอง จนได้แนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องดินเค็ม รวมถึงการพัฒนาการทำนาประณีต จนได้เป็นแปลงต้นแบบของกรมการข้าว

4.1.2 การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรและผู้สนใจ พร้อมทั้งสาธิตและฝึกปฏิบัติ โดยมีแผนการให้บริการ รายละเอียด ดังนี้

แผนการให้บริการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์

เดือน	กิจกรรม	เป้าหมาย	จำนวน (คน)
ตุลาคม 2566	- การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	10
ธันวาคม 2566	- การปลูกพืชผักระบบอินทรีย์	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	17
มกราคม 2567	- การขยายผลเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพ - การเลี้ยงไส้เดือนฝอย	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	30
กุมภาพันธ์ 2567	- การเพิ่มแหล่งเงินทุนโดยการเขียนโครงการเพื่อนำเสนอ	คณะดูงานจาก ธกส.	30
มีนาคม 2567	- การลดต้นทุนการผลิตในนาข้าวโดยการใช้ ฮอร์โมนทดแทนปุ๋ยเคมี	เกษตรกร	15
พฤษภาคม 2567	- การปลูกและดูแลต้นพันธุ์ (กระท่อม)	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	20
มิถุนายน 2567	- การลดต้นทุนในแปลงข้าวโดยใช้ฮอร์โมน	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	20
กรกฎาคม 2567	- การผลิตและขยายเห็ดนางฟ้า	เกษตรกร	20
กันยายน 2567	- การผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี - การดูแลกำจัดศัตรูข้าว	เกษตรกร	30
กุมภาพันธ์ 2568	- การใช้เศษวัสดุเหลือใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	เกษตรกร	40
มีนาคม 2568	- การดูแลรักษาเครื่องจักร	ประชาชน ทั่วไป/เกษตรกร	20

จากประสบการณ์ด้านการเกษตร และองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การประชุม จึงนำมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรของตนเองจนประสบความสำเร็จ และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรทั่วไปได้อย่างครบวงจรการผลิต ดังนี้

- วิทยากรโครงการการผลิตข้าวพันธุ์ดี ณ ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 30 คน
- วิทยากรการผลิตสารชีวภัณฑ์ ณ ตำบลหนองบัว ตำบลท่าพลับ ตำบลหนองตีนนก และงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 150 คน
- วิทยากรครูบัญชี ณ ตำบลสิบเอ็ดศอก ตำบลหนองบัว ตำบลคลองขุด ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 50 คน
- วิทยากรการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ ณ ตำบลหนองบัว ตำบลท่าพลับ ตำบลแหลมประดู่ ตำบลดอนทราย ตำบลบ้านโพธิ์ ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 70 คน
- วิทยากรการตรวจวิเคราะห์ดิน/การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ณ ตำบลบ้านโพธิ์ ตำบลหนองบัว ตำบลท่าพลับ ตำบลสิบเอ็ดศอก ตำบลหนองตีนนก ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 60 คน

4.1.3 การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ มีบทบาทหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับชุมชน ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกรในชุมชน ให้บริการด้านการเกษตรอื่น ๆ และให้บริการแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกร รวมทั้งเป็นจุดศูนย์กลางในการพบปะของอาสาสมัครเกษตร กับนักส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ จึงมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในการมาใช้บริการศูนย์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ดังนี้

หน่วยงานที่มาใช้บริการ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์

เดือน	กิจกรรม/รายละเอียด	เป้าหมาย (คน)	หน่วยงาน
พฤษภาคม 2566	- อบรมการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	เกษตรกร 30 คน	กรมชลประทาน
มิถุนายน 2566	- อบรมและศึกษาดูงานฐานเรียนรู้ในศพก.	สมาชิก กศน. 40 คน	สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย
มกราคม 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การทำน้ำหมัก ด้วยสารเร่งซุปเปอร์ พด.	เกษตรกร 30 คน	สถานีพัฒนาที่ดิน
พฤษภาคม 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การผลิตแทน แดง	เกษตรกร 30 คน	กรมวิชาการเกษตร
สิงหาคม 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำให้ได้ผลผลิตสูง - สนับสนุนอาหารสัตว์น้ำ	เกษตรกร 20 คน	กรมประมง

กันยายน 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การผลิตข้าวพันธุ์ดีและการกำจัดศัตรูข้าวอย่างถูกต้อง	เกษตรกร 30 คน	ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา
ตุลาคม 2567	- เลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ข้าวชุมชนระดับจังหวัด	คณะกรรมการ 30 คน	ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา
ตุลาคม 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์ปีก - สนับสนุนอาหารสัตว์ อาหารไก่ และวัคซีน	เกษตรกร 10 คน	กรมปศุสัตว์
ตุลาคม 2567	- อบรมหัวหน้ากลุ่ม เครือข่าย ธ.ก.ส. เรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มและเงินออม	สมาชิก ธกส. 50 คน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ตุลาคม 2567	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม	เกษตรกร 12 คน	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กุมภาพันธ์ 2568	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า	เกษตรกร 40 คน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
มีนาคม 2568	- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำน้ำหมักและปุ๋ยหมักกอง	เกษตรกร 10 คน	กรมชลประทาน
มีนาคม 2568	- อบรมให้ความรู้เรื่อง การดูรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร	เกษตรกร 20 คน	บ.คูโบต้า

4.1.4 การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก.ในอำเภอ และต่างพื้นที่

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. ในการดำเนินงาน ของอำเภอบ้านโพธิ์ ซึ่งนอกจากจะมีแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของ ศพก.หลัก และศูนย์เครือข่าย จำนวน 14 ศูนย์ แล้วยังมีการรวมกลุ่มกันของ Smart และ Young Smart Farmer รวมถึงสถาบันการเกษตรได้แก่ วิทยาลัยชุมชน แม่บ้านเกษตรกร ยุวเกษตรกร ที่สนับสนุนการเชื่อมโยงด้านการตลาด การหาปัจจัยการผลิตราคาถูก และสามารถพัฒนา ศพก.เครือข่าย ให้มีศักยภาพความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลต่อไป

การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ในวันที่ 22 มีนาคม 2566 สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ ได้จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2566 ณ ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสมตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และคณะกรรมการ ศพก. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมงานและผู้สนใจจากอำเภออื่น ๆ ซึ่งกิจกรรมในงานจะเป็นการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการ ตลอดจนเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรมทางการเกษตร มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของพื้นที่ แบ่งออกเป็นฐานเรียนรู้ จำนวน 4 ฐาน และนิทรรศจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 6 หน่วยงาน ได้แก่ กรมการข้าว ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน กรมประมง กรมปศุสัตว์ บริษัท ทีพีไอ และบริษัท คูโบต้า เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นการขยายผลและการสร้างภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ที่	ฐานเรียนรู้	หน่วยงานสนับสนุน
1	การผลิตข้าวนาโยนอินทรีย์	เกษตรกรดีเด่นสาขาไร่นาสวนผสม
2	การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้อินทรีย์วัตถุ	สถานีพัฒนาที่ดิน
3	การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา
4	การแปรรูปจากวัสดุเหลือใช้ในนาข้าว	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ภาพการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2566 ณ ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาพการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2562 ณ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

การเชื่อมโยงเครือข่าย ขยายผลสู่การปฏิบัติ

ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ ถือเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมาชิก และศูนย์เครือข่าย ทำให้ สมาชิก และศูนย์เครือข่ายได้รับการสนับสนุน และสามารถขยายผลสู่การปฏิบัติได้

การเชื่อมโยงเครือข่าย ขยายผลสู่การปฏิบัติ

ลำดับ	หน่วยงานที่สนับสนุน	กิจกรรม	ขยายผลสู่การปฏิบัติ	
			ตำบล	จำนวน (คน)
1	กรมการข้าว	- ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับมาตรฐานสินค้า GAP	หนองบัว ท่าพลับ	18
2	กรมอุตสาหกรรม	- ส่งเสริมการแปรรูปข้าวปลอดภัย	หนองบัว แหลมประดู่	5

ลำดับ	หน่วยงานที่สนับสนุน	กิจกรรม	ขยายผลสู่การปฏิบัติ	
			ตำบล	จำนวน (คน)
3	บริษัท โตโยต้า	- ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย (ข้าววังมงคล) - สนับสนุนโรงปุ๋ย	แหลมประดู่	20
4	กรมพัฒนาที่ดิน	- ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงไส้เดือนดิน	ดอนทราย	2
5	กรมพัฒนาที่ดิน	- ส่งเสริมการผลิตน้ำหมักสีทอง	เทพราช	1
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์	- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า	เกาะไร่ ท่าพลับ	10
7	กอ.รมน.	- ส่งเสริมระบบ Solar Cell เพื่อกิจกรรมด้านการเกษตร	แหลมประดู่	1
8	สวทช.	- ส่งเสริมระบบเกษตรแม่นยำ Handy Sense	หนองตีนนก แหลมประดู่	2
9	มหาวิทยาลัยบูรพา	- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์	หนองตีนนก	20

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมเข้าสู่ระบบการส่งเสริมแบบแปลงใหญ่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต้องเชื่อมโยงกับทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้แบบดิจิทัลให้ก้าวหน้าเทคโนโลยีต่าง ๆ บูรณาการองค์ความรู้ในหลาย ๆ ด้านให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยการดำเนินงานสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งจะต้องทำความเข้าใจกับนโยบายการตลาดนำการผลิต โดยเฉพาะการเข้าสู่ระบบส่งเสริมแบบแปลงใหญ่ ซึ่งอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมตามโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และได้เข้าสู่ระบบการดำเนินงานโครงการแปลงใหญ่ข้าว จำนวน 30 คน รายละเอียด ดังนี้

รายชื่อสมาชิกแปลงใหญ่ที่เคยผ่านการอบรมตามโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ลำดับ	ชื่อสกุล	ที่อยู่	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่ (ไร่)
1	นายจรูญ แจ่มอุทัย	82 หมู่ 1 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 1 ต.หนองบัว	26
2	นายชญานนท์ อารีรัตนชัย	38 หมู่ 4 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.ท่าพลับ	50
3	นายชลอ อุปถัมภ์	40/4 หมู่ 4 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.ท่าพลับ	20
4	นายชัยเดช ไหมทอง	30 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.หนองบัว	25
5	นายชาญ ผ่องโสภา	17 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว	หมู่ 3 ต.หนองบัว	33

ลำดับ	ชื่อสกุล	ที่อยู่	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่ (ไร่)
6	นายชูชาติ นิระมิตร	32 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.หนองบัว	20
7	นางสาวญาณธิดา อุปถัมภ์	57/1 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 2 ต.หนองบัว	22
8	นายทองสุข สุวรรณวงศ์	49/3 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว	หมู่ 3 ต.หนองบัว	17
9	นายทองอิน แก้วประเสริฐ	44 หมู่ 4 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.ท่าพลับ	10
10	นายทินกร คงคาสวัสดิ์	61 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 2 ต.หนองบัว	19
11	นางนิตา ยิ้มแย้ม	93/1 หมู่ 2 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.หนองบัว	11
12	นายบุญมา พุ่มพวง	52 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 1 ต.หนองบัว	60
13	นายบุญมี ฮะเฮง	40/3 หมู่ 4 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.ท่าพลับ	20
14	นายบุญส่ง คำเงิน	55/1 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว	หมู่ 3 ต.หนองบัว	28
15	นายประโยชน์ ฮกขุนเธิง	25/1 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว	หมู่ 1 ต.หนองบัว	17
16	นายประวัติ ดีรัมย์	69 หมู่ 3 ตำบลหนองตึนบก	หมู่ 3 ต.หนองบัว	10
17	นางเพลิน เพ็ชรดี	88 หมู่ 2 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.หนองบัว	20
18	นายไพฑูรย์ สุขคนธา	35 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว	หมู่ 1 ต.หนองบัว	40
19	นางยุพิน น่วมรัมย์	44/1 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.ท่าพลับ	20
20	นายวิฑูล ถั่วเจริญ	18 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.หนองบัว	19
21	นายสมยศ น่วมรัมย์	62/1 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว	หมู่ 1 ต.หนองบัว	40
22	นายสมาน เล้าหลี่	21/1 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว	หมู่ 1 ต.หนองบัว	25
23	นายสาธิต มาละอ	80/1 หมู่ 2 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 4 ต.หนองบัว	23
24	นายสำราญ ยิ้มแย้ม	93/2 หมู่ 2 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 2 ต.ท่าพลับ	10
25	นายสำราญ เรืองศิริ	16 หมู่ 5 ตำบลคลองอุดมฯ	หมู่ 1 ต.หนองบัว	50
26	นายสุทธิ เรืองศิริ	93 หมู่ 2 ตำบลท่าพลับ	หมู่ 2 ต.ท่าพลับ	14
27	นายสุทัศน์ คงคาสวัสดิ์	24/1 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 2 ต.หนองบัว	40
28	นายสุเทพ อุปถัมภ์	59 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว	หมู่ 2 ต.หนองบัว	50
29	นายสุรินทร์ คำสอน	32/2 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.หนองบัว	10
30	นายอำนาจ รอดอารมณ์	2/7 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว	หมู่ 4 ต.หนองบัว	70

ซึ่งกลุ่มแปลงใหญ่มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ตามโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มาประยุกต์และปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนา 5 ด้าน ของกลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา 5 ด้านของกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวที่ได้รับการอบรมจาก ศพก.

ประเด็น	เป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์
1. ลดต้นทุนการผลิต	ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ร้อยละ 10	จากเดิม 4,491 บาท/ไร่ เป็น 4,240 บาท/ไร่
2. เพิ่มผลผลิต	ผลผลิตข้าวของสมาชิกแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	จากเดิม 850 กก./ไร่ เป็น 900 กก./ไร่
3. เพิ่มคุณภาพ	1. ใช้เทคโนโลยีและเมล็ดพันธุ์ดีในการผลิต 2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ในชุมชน 3. การผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP	1. โดรนเพื่อการเกษตร 2. ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว - ปี 2562 พันธุ์ กข49 จำนวน 4,425 กิโลกรัม - ปี 2563 พันธุ์ กข49 จำนวน 1,600 กิโลกรัม - ปี 2564 พันธุ์ กข49 จำนวน 850 กิโลกรัม 3. ได้รับการรับรองการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP จำนวน 18 ราย
4. การตลาด	1. ขายข้าวให้กับโรงสี 2. ขายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง	1. ขายข้าวให้กับโรงสี จำนวน 30 ราย 820,000 กิโลกรัม
5. การบริหารจัดการ	1. วางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและข้าวคุณภาพดี 2. การวางแผนรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการบริหารจัดการกลุ่ม 3. วางแผนใช้เครื่องจักรกลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพราะปลูกดูแลแปลงนา	1. วางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและข้าวคุณภาพดี 2. การวางแผนรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการบริหารจัดการกลุ่ม 3. วางแผนใช้เครื่องจักรกลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพราะปลูกดูแลแปลงนา

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
1	ค่าเตรียมดิน (ค่าไถนา + ทำเทือก)	600
2	ค่าเมล็ดพันธุ์ 25 กก./ไร่ และค่าจ้างหว่าน	560
3	ค่าปุ๋ยเคมีและค่าจ้างหว่าน 2 ครั้ง	950
4	ค่าสารเคมีคุม-ฆ่า วัชพืชและค่าจ้างฉีดพ่น 2 ครั้ง	590
5	ค่ายาฆ่าแมลง และค่าจ้างฉีดพ่น ***กรณีพบ	105
6	ค่าฮอร์โมน และค่าจ้างฉีดพ่น	204
7	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น (สูบน้ำ เครื่องฉีดพ่น รถไถ)	550
8	ค่าเก็บเกี่ยว-นวด	350
9	ค่าเช่านา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,000
	รวม	4,909

4.1.5 การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

1) ศพก. อำเภอบ้านโพธิ์ โดยเกษตรกรต้นแบบมีการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรให้แก่ชุมชนตามบทบาทหน้าที่ โดยแบ่งเป็นด้านการศึกษา คือ การสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ด้านสาธารณสุข คือ การป้องกัน ลด และกำจัดปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม คือ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด ดังนี้

การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชนในด้านต่าง ๆ

ด้าน	กิจกรรม	เป้าหมาย
ด้านการศึกษา	- บรรยายให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง - บรรยายให้ความรู้การจัดทำบัญชีครัวเรือน	ประชาชนทั่วไป/เกษตรกร/ นักเรียน จำนวน 50 คน
ด้านสาธารณสุข	- การตรวจสารเคมีในเลือด พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่เกษตรกร - ปฏิบัติหน้าที่อาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการเป็นที่ปรึกษาเรื่องสุขภาพให้แก่เกษตรกร	ประชาชนทั่วไป/เกษตรกร จำนวน 40 คน
ด้านสิ่งแวดล้อม	- เป็นผู้นำด้านการไม่เผา และใช้วิธีไถกลบตอซัง - รวมกลุ่มกันนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น การอัดฟาง การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า	เกษตรกร จำนวน 40 คน

2) ศพก. และศูนย์เครือข่าย เกษตรกรต้นแบบและประธานศูนย์เครือข่ายร่วมกันสนับสนุนถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปลูกผัก การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การผลิตแหนแดง การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา ให้แก่ครัวเรือนเป้าหมาย TP MAP ตามนโยบายขับเคลื่อนบทบาทการเกื้อหนุนระหว่างชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นวิทยากรและให้คำแนะนำกับนักเรียนโรงเรียนวิทยาราชภัฏรำไพพรรณี โดยเป็นผู้ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานการจัดทำฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ฐานปุ๋ยหมัก ฐานปรุงดิน ฐาน Recycle Corner ฐานผักสวนครัว ฐานปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน และฐานเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการเพิ่มพูนพัฒนาทักษะด้านการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมนักเรียนให้เป็นยุวเกษตรกร

การนำงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการผลิตในชุมชน

1) การนำปุ๋ยชีวภาพ PGPR มาใช้ในแปลงนา ปุ๋ยชีวภาพฟิสิกซ์หรือ ปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Promoting Rhizobacteria or PGPR) เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ประกอบด้วยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในดินบริเวณรอบรากพืช (rhizosphere) และช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช เกษตรกรต้นแบบได้มีการนำปุ๋ย PGPR มาใช้ในแปลงนาในกรณีที่เกิดน้ำเปรี้ยว ดินเปรี้ยว โดยวิธีใช้คือ สังกะเบ็ดบริเวณที่ข้าวไม่กินปุ๋ยจะมีลักษณะยืนต้นไม่แตกกอ นำปุ๋ย PGPR 1 ถัง คลุกกับปุ๋ยสังกะเบ็ดที่เราได้ทำการผสมแล้ว ปริมาณ 50 กิโลกรัม ใส่ลงไปเฉพาะจุดนั้น ซึ่งจากการนำไปใช้พบว่าข้าวจะกลับมาเจริญเติบโต แข็งแรง

2) การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตรงตามความต้องการธาตุอาหารพืชของดิน ปุ๋ยชีวภาพ, น้ำหมักชีวภาพ และวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน, ธาตุรองธาตุเสริม เข้ามาใช้ในการแปลงเพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดินและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งเป็นการจัดการดินที่ถูกต้อง ช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีลง โดยศพก.จะให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน (โดยใช้ชุดตรวจสอบ N P K ในดินแบบรวดเร็ว) และแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินซึ่งได้รับการสนับสนุนชุดตรวจสอบ N P K ในดินแบบรวดเร็ว ซึ่งการผสมปุ๋ยใช้เองมีข้อดี ดังนี้

1. ประหยัดค่าใช้จ่ายลงอย่างน้อย 30 % ต่อไร่ (รวมค่าแรงทุกอย่างแล้ว)
2. สามารถมีปุ๋ยสูตรต่างๆ ตามที่ต้องการใช้ได้เกือบทุกสูตรตรงตามค่าวิเคราะห์ของดิน
3. ตัดปัญหาเรื่องปุ๋ยปลอม หรือปุ๋ยด้อยมาตรฐาน
4. เกษตรกรมีปุ๋ยสูตรตามที่พืชต้องการใช้ ทำให้ตอบโจทย์ความต้องการธาตุอาหารของพืชได้อย่างเหมาะสม

4.1.6 บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

1) การบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

นายสมยศ น่วมรัมย์ เป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ที่ขับเคลื่อนการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้มีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรมเกิดการเชื่อมโยงการทำงานเครือข่ายด้านการผลิต การตลาด และองค์ความรู้ต่าง ๆ ในระดับอำเภอ สามารถเป็นศูนย์กลางการทำงานแบบบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่

และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของชุมชน จึงได้อำนาจตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 18 แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
2. จัดทำแนวทางการพัฒนาและแผนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ
3. ขับเคลื่อนและเชื่อมโยงการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ
4. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเกษตรจังหวัด
5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาพประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นศูนย์ที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งได้รับโอกาสการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง โดยเกษตรกรต้นแบบจะมีการปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์เพื่อให้ทันสมัย สอดคล้องกับผู้ที่มาเข้ารับบริการ หรือมาใช้สถานที่ในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการบริหารจัดการศูนย์ ศพก.อำเภอหลัก ในรูปแบบคณะกรรมการบริหาร โดยมีประธานศูนย์เครือข่าย และผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการ จำนวน 22 คน โดยมีนายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ เป็นผู้นำ ในการประชุมและร่วมหารือ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน และให้คำปรึกษาแก่ศูนย์เครือข่ายในการบริหารงานในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1) การวางแผนการผลิต/จัดการผลผลิต

- ร่วมหารือในการจัดการผลผลิตที่ออกสู่ตลาด
- ลดความเสียหายจากโรคและแมลงศัตรูข้าว โดยให้เครือข่ายศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนเป็นผู้ให้คำแนะนำ
- แนะนำแนวทางการควบคุมผลผลิตของสมาชิกศูนย์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

2) บริหารจัดการปัจจัยการผลิต

- จัดหาปัจจัยการผลิตที่ตรงกับความต้องการของสมาชิกในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- การบริหารจัดการต้นทุนค่าปัจจัยการผลิต

3) การบริหารจัดการกองทุน

- ศูนย์บริหารจัดการกองทุนของตนเอง ซึ่งต้องมีการรายงานผลให้คณะกรรมการระดับอำเภอรอบอย่างสม่ำเสมอ

4) การบริหารจัดการเทคโนโลยี เครื่องจักร/เครื่องมือ

- มีการบริการ เช่น โดรนทางการเกษตร รถไถ ในราคาย่อมเยา ให้แก่ศูนย์เครือข่าย
- สมาชิกและศูนย์เครือข่ายสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ได้

การบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์

ที่	หัวข้อ	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
1	กองทุนหมุนเวียน	3 ศูนย์	6 ศูนย์	6 ศูนย์
2	ปัจจัยการผลิตตามความต้องการของ ศูนย์ เช่น กากน้ำตาล หัวเชื้อไตรโค เดอร์มา เมล็ดพันธุ์ผัก	4 ศูนย์	4 ศูนย์	3 ศูนย์
3	การประชุมเพื่อรายงานผลการ ดำเนินงานของ ศพก.และศูนย์เครือข่าย	4 ครั้ง	4 ครั้ง	4 ครั้ง
4	แปลงสาธิต/จุดเรียนรู้เด่น	3 ศูนย์	7 ศูนย์	7 ศูนย์
5	Smart Farmer	35 คน	50 คน	50 คน
6	การมีเทคโนโลยี/นวัตกรรม	2 ศูนย์	5 ศูนย์	5 ศูนย์

2) แนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบ้านโพธิ์ มีแนวทางพัฒนาให้เป็นศูนย์ที่สามารถบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญคือเป็นกลไกในการบูรณาการ การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรพื้นที่ ซึ่งเทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ คือ การลดต้นทุนการผลิตข้าว การผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี และการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อความปลอดภัยของผู้ปลูกและผู้บริโภค

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ จะมีแนวทางในการพัฒนาศูนย์ด้วยองค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบโดยมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

และพัฒนาศักยภาพของ ศพก. เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านเทคโนโลยีการผลิตพืช การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการศัตรูพืช เป็นต้น

4.2 ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

4.2.1 ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ เข้าใจและปฏิบัติหน้าที่การเป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เป็นผู้แทนเกษตรระดับหมู่บ้าน ที่คอยประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างเกษตรกร องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหมู่บ้าน โดยใช้องค์ความรู้ด้านการเกษตรถ่ายทอดองค์ให้แก่เกษตรกรหรือเป็นที่ปรึกษาในการบริหารจัดการการเกษตรที่ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ แก่เกษตรกรอื่น ๆ โดยมีความภาคภูมิใจในการเป็นเกษตรกร มีความรอบรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตรแต่ละสาขา มีการใช้เทคโนโลยีการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเครือข่าย และการบริหารจัดการการผลิตและการตลาด โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และคำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัยของ ผู้บริโภค สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีความเป็นผู้นำ เสียสละ และได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม การเข้าร่วมโครงการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพิ่มเติมองค์ความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรอื่น ๆ รวมถึงการทำงานจิตอาสา เสียสละเพื่อส่วนร่วม เช่น เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาปลูกผักตบชวาในคลองชลประทาน/ตัดต้นไม้ในชุมชน จากการทำงานที่ผ่านมาทำให้ เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ผู้นำด้านการอนุรักษ์สืบสานประเพณีไทยแก่คนในชุมชน ให้การสนับสนุนแก่ศาสนสถานในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจากการดำเนินงานด้านการเกษตร รวมถึงด้านความเสียสละ การเป็นผู้นำ ในด้านต่าง ๆ มาตลอด 40 ปี ทำให้นายสมยศ น่วมรัมย์ ได้รับรางวัลจากการประกวดและการยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

รางวัลจากการประกวดและการได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานต่าง ๆ ของนายสมยศ น่วมรัมย์

ปี พ.ศ.	เรื่อง	หน่วยงาน
2568	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านต้นแบบ (อกม.) ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568	สนง.เกษตรฉะเชิงเทรา
2568	หมอดินอาสากรมพัฒนาที่ดิน ผู้มีผลงานดีเด่นด้านการพัฒนาที่ดิน สาขาเกษตรทฤษฎีใหม่	สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
2567	รองชนะเลิศอันดับ 2 สถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับภาคกลาง สาขาศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน	กรมการข้าว
2566	ชนะเลิศ การประกวดศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2566	กรมส่งเสริมการเกษตร
2565	รางวัลชมเชย การประกวดวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด	สนง.เกษตรฉะเชิงเทรา

ปี พ.ศ.	เรื่อง	หน่วยงาน
2565	รองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด	สนง.กษจ.ฉะเชิงเทรา
2564	รองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด	สนง.กษจ.ฉะเชิงเทรา
2564	รองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด	สนง.กษจ.ฉะเชิงเทรา
2564	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ต้นแบบ	กรมส่งเสริมการเกษตร
2562	หมอดินอาสาดีเด่น	กรมพัฒนาที่ดิน
2561	อาสาสมัครเกษตร (อกษ.)	กรมส่งเสริมการเกษตร
2560	ผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น	กรมการพัฒนาชุมชน
2557	แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับอำเภอบ้านโพธิ์	สภาเกษตรกรจังหวัดฉะเชิงเทรา
2557	ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	กรมการปกครอง
2553	การสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับ กศน.อำเภอบ้านโพธิ์	กศน.อำเภอบ้านโพธิ์
2550	รางวัลที่ 1 การประกวดเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด สาขาอาชีพทำนา	สนง.กษจ.ฉะเชิงเทรา
2549	รางวัลที่ 3 การประกวดเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด สาขาอาชีพทำนา	สนง.กษจ.ฉะเชิงเทรา
2549	ประธานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร
2548	รางวัลที่ 2 การประกวดศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนดีเด่น	กรมส่งเสริมการเกษตร
2547	รางวัลชมเชย การประกวดข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี	กรมส่งเสริมการเกษตร
2546	เป็นผู้ประสานพลังแผ่นดิน	ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ซึ่งรางวัลจากการประกวดและการได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังข้างต้น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นกำลังใจให้กับตนเองในการทำงานเป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านต้นแบบ เพื่อแนะนำ

คอยประสานงาน เชื่อมโยงการทำงานระหว่าง เกษตรกร องค์กรและหน่วยงาน ช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง และสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างยั่งยืนต่อไป

4.2.2 ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

1) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้นำของกลุ่มเกษตรกร รวมถึงการรวมถึงเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์จึงได้เข้าไปส่งเสริมความรู้ในพื้นที่และแนะนำให้เกษตรกรรวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง รับความรู้ และรองรับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์
- ประธานศูนย์ข้าวชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหนองบัว
- ประธานวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลหนองบัว
- ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลหนองบัว
- ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลหนองบัว
- คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนระดับอำเภอ
- Smart Farmer ด้านการผลิตข้าวพันธุ์ดี
- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- ตัวแทนที่ปรึกษาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ของศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา
- ตัวแทนศูนย์เครือข่ายด้านประมง
- หมอดินอาสาและที่ปรึกษา ของสถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

นอกจากนี้นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ ยังเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรผู้นำต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ และบริหารกลุ่ม องค์กรของตนให้มีความเข้มแข็ง ดังนี้

- เข้ารับการอบรมเทคนิคการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตร โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เป็นผู้นำเครือข่ายการพัฒนา ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- อบรมหลักสูตรวิทยากรการสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

เป็นผู้นำด้านการรณรงค์การหยุดเผาในพื้นที่

ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

2) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ นอกจากเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้ที่มีความเสียสละ ร่วมงานบูรณาการกับชุมชนและหน่วยงานภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเข้าร่วมงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหา ให้ได้รับบริการทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง ทันเหตุการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกรให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนในอาชีพ, ร่วมงานโครงการอำเภอยิ้ม...เคลื่อนที่ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ประชาชน, ร่วมกิจกรรมจิตอาสาออกผัดบขวาในคลองชลประทาน/ตัดต้นไม้ในชุมชน, ร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาในวโรกาสสำคัญต่าง ๆ, อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประสานงานให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 และเป็นผู้นำด้านการอนุรักษ์สืบสานประเพณีไทยแก่คนในชุมชน ให้การสนับสนุนแก่ศาสนสถานในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

5. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ มีแนวคิดประจำใจที่ยึดถือมาตลอดในการทำการเกษตรว่า “เกษตรกรคือชีวิต ถ้ารู้จักเรียนรู้และลงมือทำอย่างต่อเนื่อง จะไม่มีคำว่าจน” ซึ่งเป็นหลักคิดที่สะท้อนความเชื่อมั่นในคุณค่าของอาชีพเกษตรกรรมอย่างแท้จริง ซึ่งนายสมยศ บอกว่าเกษตรกรไม่ใช่เพียงแค่อำชีพ แต่คือวิถีชีวิตที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ การพึ่งพาตนเอง และการเรียนรู้ไม่สิ้นสุด ด้วยความตั้งใจจริงและความเพียร เลือกที่จะไม่หยุดอยู่กับความรู้เดิมๆ แต่เปิดรับเทคโนโลยีและแนวทางใหม่ๆ ตลอดเวลา ทั้งนี้เขายึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเข็มทิศในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ โดยเริ่มต้นจากการผลิตเพื่อพอกิน พอใช้ในครัวเรือน

แล้วจึงค่อยต่อยอดสู่การผลิตเพื่อจำหน่าย เมื่อมีความรู้และประสบการณ์ที่มั่นคง เขายังไม่ลืมหน้าที่ของ “เกษตรกรผู้นำ” ที่จะต้องถ่ายทอด แบ่งปัน และเป็นแบบอย่างให้กับคนในชุมชน เพราะเขาเชื่อมั่นว่า “เมื่อเราทำได้ ก็ต้องแบ่งปันให้ชุมชนก้าวไปพร้อมกัน” ด้วยแนวคิดเช่นนี้ ทำให้นายสมยศ น่วมรัมย์ ไม่เพียงเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเกษตรกรกรรม แต่ยังเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนรุ่นใหม่ที่จะหันกลับมามองเห็นโอกาสในผืนดินของตนเองอีกครั้ง

อีกทั้งเมื่อได้รับตำแหน่งประธาน ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ แนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลักของอำเภอบ้านโพธิ์ ได้มีแนวทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมทั้งเป็น Coaching ให้แก่เกษตรกรทั่วไป ซึ่งยึดคติว่า **“ศูนย์หลักเข้มแข็ง ศูนย์เครือข่ายแข็งแรงแล้วเดินไปด้วยกัน”** ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์เครือข่าย จำนวน 12 ศูนย์ ซึ่งประกอบด้วยประเภท/กิจกรรม ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน, ศูนย์เรียนรู้พืชผัก, ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์, ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน, ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน และศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ส่วนที่ 4 ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

1. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางสาวดวงกมล ศรีสกุล	เกษตรอำเภอบ้านโพธิ์
2	นางสาวสุนิสา จันสารี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
3	นางสาววรรณพร อยู่มั่นคง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
4	นายสุรศักดิ์ แก้วมโนโชติ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

2. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรต้นแบบ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์) คือการสรุปและวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมาของเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นจากการดำเนินโครงการ การทำงาน หรือการเรียนรู้ในชีวิตจริง โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ มาใช้พัฒนาตนเอง ศพก.รวมถึงองค์ความรู้ด้านการเกษตรในอนาคต ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน

- 2.1.1 เพื่อศึกษาประสบการณ์จริงจากการทำเกษตรของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่
- 2.2.2 เพื่อเรียนรู้แนวคิด วิธีการปฏิบัติ และบทบาทการเป็นผู้นำของ นายสมยศ น่วมรัมย์
- 2.2.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือแบบอย่างให้เกษตรกรรายอื่นนำไปปรับใช้ตามบริบทของตนเอง

2.2 ประเด็นสำคัญที่ใช้ถอดบทเรียน

ประเด็น	รายละเอียด
แรงบันดาลใจ	เริ่มต้นจากที่มา อุปสรรค เกษตรกรที่ต้องเผชิญปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ต้องการหาวิธีแก้ไข
วิธีคิด/แนวทาง	ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ลงมือทำจริง เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต
การปฏิบัติ	ปรับเปลี่ยนจากเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นเกษตรผสมผสาน พึ่งพาตนเอง
ความสำเร็จ	พัฒนารูปแบบการผลิตจนกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน
บทบาทผู้นำ	ถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายเกษตรกรในระดับอำเภอ

2.3 ขั้นตอนกระบวนการถอดบทเรียน

2.3.1 ทบทวนเหตุการณ์

นายสมยศเริ่มต้นจากจุดที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหา ทั้งหนี้สินและความไม่มั่นคงในอาชีพ แต่ด้วยความตั้งใจจริงและไม่ยอมแพ้ เขาเริ่มเปลี่ยนแนวคิดการผลิต โดยหันมาใช้แนวทางเกษตรผสมผสาน ยึดหลักพอเพียง และทดลองด้วยตนเอง จนเกิดผลลัพธ์ที่จับต้องได้ มีรายได้และความมั่นคงที่ยั่งยืนขึ้น

2.3.2 วิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น

จุดเปลี่ยนสำคัญอยู่ที่ “แนวคิด” ซึ่งเขาเปลี่ยนจากการหวังพึ่งพาตลาด ไปสู่การพึ่งพาตนเองก่อน และเน้น “การเรียนรู้จากการลงมือทำ” เป็นหลัก นอกจากนี้ เขาเปิดพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนในชุมชนและผู้สนใจ เรียนรู้จากของจริงในแปลงเกษตรจริงๆ

2.3.3 สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

- แนวคิดพอเพียงคือรากฐานของความยั่งยืนในอาชีพเกษตร

- ความสำเร็จเกิดจากการลงมือทำ ซ้ำๆ อย่างมีวินัย
- ผู้นำที่แท้จริง คือผู้ที่ยอมแบ่งปันความรู้ให้ชุมชนเติบโตไปพร้อมกัน

2.3.4 การนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ

- เกษตรกรทั่วไปสามารถนำแนวทางนี้ไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนได้
- สามารถพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระดับท้องถิ่น
- สนับสนุนให้เกษตรกรรุ่นใหม่เรียนรู้ผ่าน “คนจริง พื้นที่จริง”

2.4 รูปแบบกิจกรรมการถอดบทเรียน

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ ได้ใช้กิจกรรมหลากหลายในกระบวนการถอดบทเรียน ซึ่งการจะได้องค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือการดำเนินงานที่หลากหลายและเหมาะสมกับเกษตรกร เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักวิชาการ และสามารถนำไปเผยแพร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยใช้เครื่องมือและวิธีการ ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก
- 2) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน
- 3) การเล่าเรื่อง
- 4) SWOT Analysis/7S หรือ McKinsey 7S Framework
- 5) การวิเคราะห์เหตุและผล
- 5) คลิปวิดีโอ/วิดิทัศน์/เอกสารองค์ความรู้/เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.5 การคืนข้อมูลให้แก่เกษตรกรต้นแบบ

การคืนข้อมูลให้แก่เกษตรกร เพื่อมีการตรวจสอบ กลั่นกรอง และร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บมาให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งต้องเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการทดลองแล้วปฏิบัติได้จริง เพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือขององค์ความรู้ ความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคม ชุมชน หรือวิถีชีวิต และปรับปรุงข้อมูลองค์ความรู้เพื่อความเหมาะสม

2.6 การจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม และข้อมูลในรูปแบบอินโฟกราฟิกส์

รวบรวมจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม เพื่อนำไปไว้ในที่สะดวกแก่การค้นหา รวมถึงจัดทำข้อมูลองค์ความรู้ของเกษตรกรในรูปแบบอินโฟกราฟิกส์เพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก Tiktok เป็นต้น

3. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

กระบวนการถอดบทเรียนของนายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ และประธานศูนย์ ศพก. อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง ถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้นำสู่ชุมชน พบว่าอาจมี ปัญหาและอุปสรรคในหลายด้าน ดังนี้

3.1 อุปสรรคด้านการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้

แม้นายสมยศจะมีประสบการณ์มาก แต่การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เข้าใจอาจไม่ถนัดนัก ภาษาที่ใช้บางครั้งอาจเป็นภาษาท้องถิ่นหรือเชิงช่างเกษตร ทำให้ต้องมีคนช่วยเรียบเรียงหรือแปลความหมายให้เข้าใจง่ายขึ้น

3.2 ข้อจำกัดด้านเวลาและโอกาสในการแลกเปลี่ยน

นายสมยศ มีภารกิจในฐานะเกษตรกรผู้นำและประธาน ศพก. หลายอย่าง การเข้าร่วมเวทีถอดบทเรียนอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระบบอาจมีข้อจำกัด เวทีถอดบทเรียนบางครั้งจัดแบบเร่งรัด ไม่เอื้อต่อการถ่ายทอดประสบการณ์เชิงลึกที่ต้องใช้เวลา

3.3 การจัดเก็บข้อมูลและเรียบเรียงเอกสาร

ข้อมูลที่ได้จากการพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนมักกระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ ต้องมีการเรียงเรียงประเด็น ถอดเทป หรือจัดการเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่ที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย เช่น การทำ mindmap bullet

3.4 การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมเวที

“ประสบการณ์ของผู้นำเกษตรกรอยู่สูงเกินไป” ทำให้ไม่กล้าแลกเปลี่ยนหรือถามกลับ ทำให้เป็นเพียง “เวทีฟัง” มากกว่ากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

3.5 การนำบทเรียนไปปรับใช้จริง

แม้บทเรียนของนายสมยศจะมีคุณค่าสูง แต่ในบางกรณี ผู้เข้าร่วมยังขาดการวางแผนต่อยอดหรือ ขาดการติดตามผล ว่าได้นำไปใช้แล้วเกิดผลหรือไม่ข้อจำกัดเรื่องทุน พื้นที่ หรือเงื่อนไขชีวิตของผู้ฟัง อาจทำให้ไม่สามารถนำบทเรียนไปใช้ได้ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา

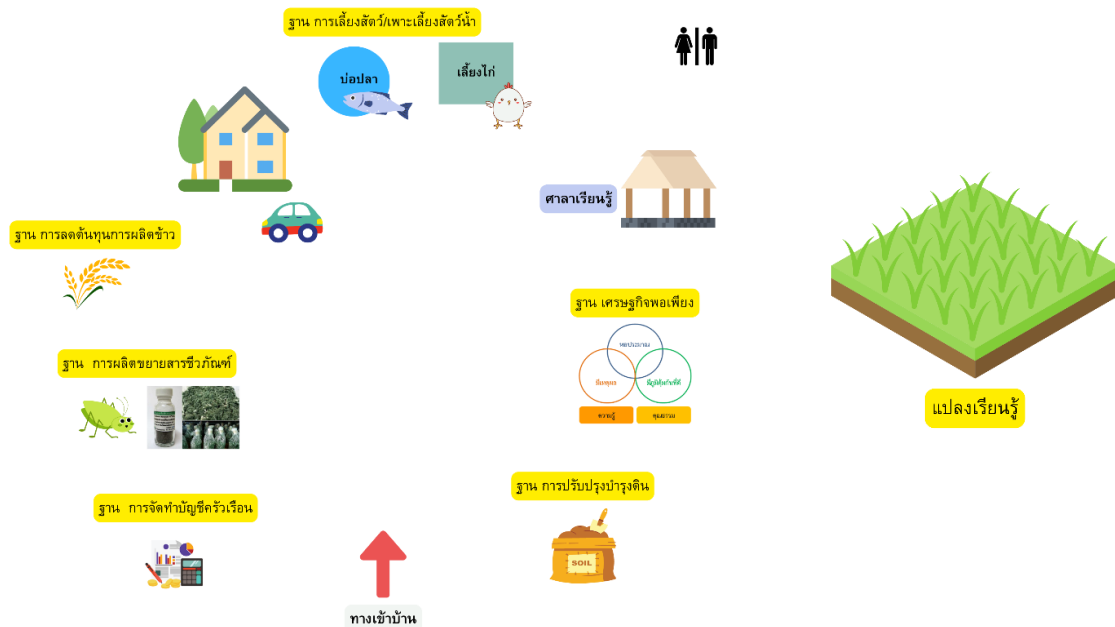
- มีผู้ช่วยเก็บข้อมูล / ถอดเสียง / เรียบเรียงเรื่องเล่า
- ใช้สื่อภาพ วิดีโอ หรือการยกตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจง่าย
- ถอดบทเรียนย่อยๆ หลายๆ ครั้ง เพื่อเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนสองทาง
- สนับสนุนและจัดทำเทคนิคองค์ความรู้ด้วยรูปแบบ Infographic และเผยแพร่องค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบ ทางช่องทางออนไลน์ เช่น Line Facebook Tiktok

*****หมายเหตุ** 1. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ
2. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

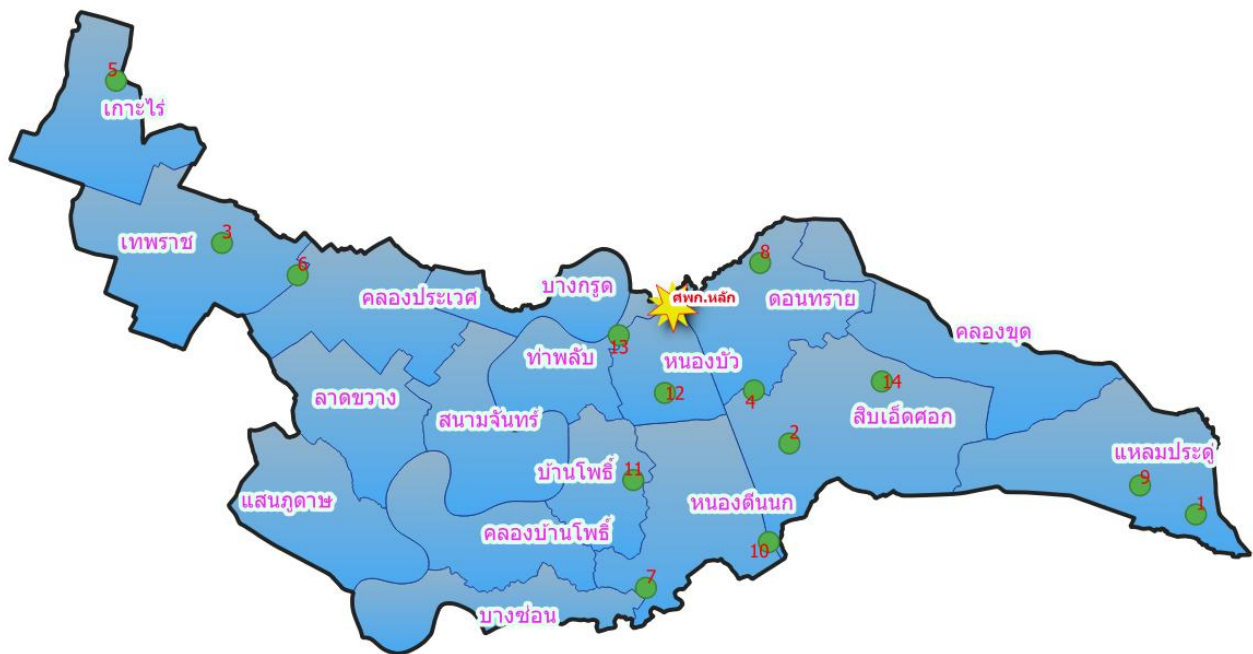
ภาคผนวก

ภาพประกอบการถอดบทเรียน นายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์

สถานที่ตั้ง/ภาพแผนผังฐานการเรียนรู้ ศพก.อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

แบบสรุปข้อมูล							
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา							
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		พิกัด		เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล	X	Y	
1	ศูนย์ดินและปุ๋ยชุมชนตำบลแหลมประดู่	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	6	แหลมประดู่	741588	1502350	นางจิตพรพรรณ วิทยประภารัตน์
2	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงตำบลลิบเอ็ดศอก	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	2	ลิบเอ็ดศอก	730610	1504266	นางสงวน อุปลัมภ์
3	ศูนย์ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงเทพราช	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	2	เทพราช	715290	1509675	นายขวัญชัย รักษาพันธ์
4	กลุ่มเกษตรผู้เลี้ยงโคนมลิบเอ็ดศอก	ศูนย์เรียนรู้ด้าน ปศุสัตว์	2	ลิบเอ็ดศอก	729656	1505699	นายสมชาย พอใจ
5	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	3	เกาะไร่	712430	1514053	นายประเสริฐ เด็อกพูนผล
6	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	1	เทพราช	717332	1508806	นายสายหยุด น้อยเจริญ
7	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	5	หนองตีนนก	726738	1500368	นางยุพิน บุญสุข
8	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไส้เดือนดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	3	ดอนทราย	729820	1509135	น.ส.ณฤมล พ่วงศรี
9	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสมตำบลแหลมประดู่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	แหลมประดู่	740079	1503132	นางฉัตรชนก ชูแดง
10	กลุ่มสมาชิกปลูกพืชผักปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	4	หนองตีนนก	730056	1501603	นางกมลวรรณ หับพิมพ์ทอง
11	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	บ้านโพธิ์	726395	1503277	นางสุรพร จิวสำอางค์
12	บ้านดอนสินนท์ จุมนทองเขียว OTOP นวัตกรรม	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3	หนองบัว	727248	1505628	นางวัชรีย์ เข้มศิริ
13	บ้านสวนเมตตา อ.บ้านโพธิ์	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1	ท่าพลับ	726003	1507185	นางปศุมา บุญก่อเกื้อ
14	ศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์บ้านกระดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	1	ลิบเอ็ดศอก	733108	1505938	นางชลิตา ไทยแก่น

ข้อมูลศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เกษตรกรต้นแบบ
นายสมยศ น่วมรัมย์ โทร 081-5893008
บ้านเลขที่ 62/1 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว
อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
พืชปลูก : ข้าว

ความเป็นมา : อำเภอบ้านโพธิ์มีการปลูกข้าวเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 45 ของพื้นที่ทำการเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์ เกษตรกรส่วนมากปลูกข้าวเพื่อบริโภคและจำหน่าย บางส่วนเก็บไว้ทำเมล็ดพันธุ์ แต่ปัญหาที่เกษตรกรพบมาก คือ การระบาดของโรคและแมลงทำให้ผลผลิตลดลงและไม่ได้คุณภาพ อีกทั้งปัจจัยการผลิตยังมีราคาสูงอีกด้วย

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมี และเพื่อความปลอดภัยของผู้ปลูกและผู้บริโภค

หลักสูตรการเรียนรู้

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การใช้สารชีวภัณฑ์/การผลิตน้ำหมักชีวภาพ)
2. บัญชีครัวเรือน
3. การเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้ (ประมง/ปศุสัตว์)
4. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

แปลงเรียนรู้

แปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มคุณภาพผลผลิต โดยใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดีที่ผลิตเอง การใช้สารชีวภัณฑ์ และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ฐานการเรียนรู้

ฐานเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการทำการเกษตรอย่างพอเพียง

ฐานน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ลดต้นทุนในขั้นตอนของการเตรียมดินและการดูแลรักษา

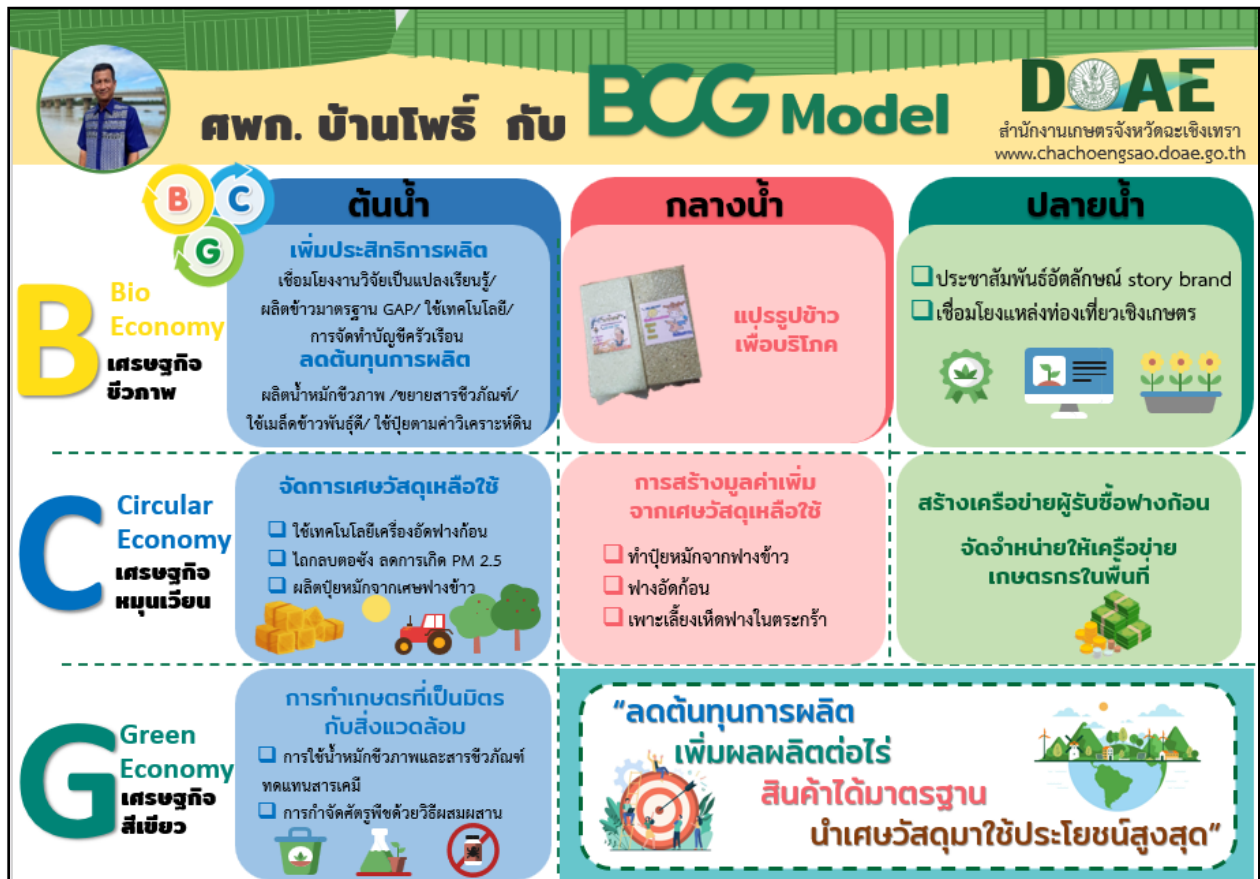

ฐานเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดต้นทุนในการกำจัดโรคและแมลงในนาข้าว

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์

Infographic เกษตรกรต้นแบบ นายสมยศ น่วมรัมย์

BCG Model ของนายสมยศ น่วมรัมย์ เกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านโพธิ์